

900,000 Kr. Det er ikke Fantastisk, de ere bevilgede, de Herrer kunne følge med, og jeg skal ikke beregne Udgifterne til eventuelle Postlove, Telegraphlove og alle den Slags Love, som staa for til at kunne komme ud, maaske faae vi et helt Dufin. Dem lader jeg staa paa § 28, i Terten der, dem lader jeg ganske udenfor Betragtningen; men Noget forandrer det ialtsald. Disse 900,000 Kr., som havest i Fremgang, ville altsaa ikke kunne dække Beløbene til Frederikshavns Havn og til de af de Ordspørende tilbudte forøgede Bevillinger til vort Krigsvæsen, som jeg har nævnt udgjørende 1,225,000 Kr. Dertil kommer endvidere en Betragtning, og det er den, at de militære Budgetter — efter Beregningen for Alt, hvad der angaar Naturalvæsenet — ere opførte til Priser, som ere mere Fantasi end Virkelighed; Virkeligheden vil overfiske dem meget betydeligt, og Statskassens effektive Udgifter til disse Bevillinger ville, da Reglen er givet, og den kalkulatoriske Karakter er sikret ved Bevillingerne, væsentlig overskride de fixerede, fastsatte Tal. Selv om det kan lykkes de Herrer ved en senere Behandling af Finantsloven at gaa Noget tilbage fra det gjorte Tilbud om ekstraordinære Udgifter til Forsvarsvæsenet, saa vil dog, naar vi sammenlægge alt dette, og naar vi forudsætte, at den beregnede Indtægt ikke vil komme ind i større Maal end fastsat i Budgettet, og at Udgifterne ville blive effektuerede efter Budgettet paa § 28, Facit af dette Aars Finantslov blive: Fremgang = Nul. Vil man derimod tage til Indtægt for Statskassen Andersens Grenaabanen med $3\frac{1}{2}$ Millioner Kr., Jæbryderen med 450,000 Kr. og alle lignende urentable Udgifter, som have deres indirekte Betydning, men som ikke kunne komme ind under en finantsiel Fastsettelse af Balancen, da løber det op til Fantastikallet 8—9 Millioner Kr. De ærede Medlemmer kunne maaske ikke fastholde hvert enkelt af disse Tal, thi endi jeg paaviser dem, hvor de staa i Finantsbudgettet, men de kunne efterse dem senere, og jeg siger: under Forudsetning af, at de indirekte Statter ikke stige ud over den foreslaede Balance, er det min Opfattelse, at Statskassens Status's virkelige Forbedring med Hensyn til dette Budget vil blive lig Nul. Jeg maa nu gjøre opmærksom paa — i Forbindelse dermed — at de ville finde de indirekte Statter opførte paa dette Budget efter de almindelige Regler for Beregningen med 900,000 Kr. mere end ifjor. Det er en Tilfældighed; havde de ikke kunnet opføres efter de almindelige Regler, saaledes som sket med disse 900,000 Kr., vilde Balancen være bleven under Stregen. Det saaledes paaregnede Beløb er imidlertid ingenlunde sikkert. Det har jo vist sig før, at Statskassen i Virkeligheden kan faae større Indtægter ind end

efter disse Regler; idet de 900,000 Kr. som Indtægterne iaar ere opførte med højere end ifjor, hidtil have vist sig at være for lidt. Men det kan jo ogsaa gaa til den modsatte Yderlighed. Vi have intet Pant paa, at faae gode Aaringer her i Landet, og deraf vil dog meget væsentlig Statens Forhold være afhængigt. Den største Betydning, vi ville kunne vi tillægge Handel, Industri og Søfart — enhver Bevægelse paa dette Omraade er i højeste Grad glædelig og værd at give Ugt paa, — men Kilden til Danmarks Velstand er og bliver dog Agerbruget, og dets Vilkaar lade sig ikke let fastsette i et Budget. Jeg maa dernæst gjøre opmærksom paa, at i Gold- og Brændevinsindtagernes Beløb ville de finde en Sum af 3,200,000 Kr., som ere Indtægter ifølge en Krigsstatlov af 1864, og Stutningen af mine Betragtninger over dette Budget er altsaa den, at for at fastholde en Formuesituation, en Status for Statskassen for 1881—82, der blomstrer, have vi maattet fremdeles opretholde en Tillægstold efter en Krigsstatlov af 3,200,000 Kr. Særlig da naar Stillingen er saaledes — og det er den efter min Betragtning — tror jeg ikke, det gaar an, at man fra denne Sal bringer Forestillinger ud i Landet om 8—9 Millioner Overstilb som Fremgang for næste Aar; thi det giver just ikke Anledning til den rolige og grundige Overveelse af, hvad der kan gøres med og for og ved Hjælp af Statskassen i det offentlige og borgerlige Liv, men giver ogsaa efter min Formening vilde Aander Anledning til at tumle med Planer og Tal, som ikke kunne eller bør finde noget Tilhold, hvor der endelig skal sættes Segl paa dem. Denne Bemærkning kan gælde forskellige Bevægelser. Der er to Hovedbevægelser oppe i vor Tid, og jeg glæder mig altid ved, at Folk forhandle Spørgsmaal af Betydning; det vækker til Eftertanke, skærper baade Interessen for og Dygtigheden til at befatte sig med politiske Forhold. Den ene Bevægelse er den militære, der for endel gaar paa Motivet om de Penge, der ellers „raadne op" i Statskassen. Den anden Bevægelse er den om Reformen paa det offentlige økonomiske Livs Omraade. Hvorvidt nu disse to Bevægelser staa i finantsielt nøie Slægtskab med hinanden, saa at de, der f. Ex. ved Hjælp af Statskassen ville naae det Sidste, Reformerne paa det økonomiske Livs Omraade, ogsaa ville være med til Krigsreformer, ved jeg ikke; fuldt ud følges disse Støtninger vel ikke ad. Direkte kan utvivlsomt fra det borgerlige Livs Standpunkt den sidstnævnte Bevægelse tiltale os mest. Mig er det hjært at se saadanne Spørgsmaal satte under sagtyndig Debat; selv om maaske Enne ville sige, at det er Kapitalen, der her har givet sit Program i større Træk, saa kan det